Jaargang 115. Zondag, 2 Maart 1856. No. 27.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant wordt verzonden: *Bijblad* no. 4, inhoudende: *Verslag van de handelingen van den Gemeenteraad van Groningen en der Staten Generaal.*

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bekend, dat de **KLAPBRUG** over het **Trekdiep** te ***Foxham***, op **Zaturdag den 8sten Maart e.k.** voor den **overrid** zal zijn **GESLOTEN.**

GRONINGEN, 28 Februarij 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

HERIJK.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen bij deze ter kennis van allen, die daarbij belang hebben, dat de **HERIJK** van **LENGTEMATEN** en **GEWIGTEN** in deze Gemeente zal plaats hebben,

voor de Ingezetenen, wonende in de letters A, B, C en D, van den 3den tot en met den 7den Maart e.k.;

voor die in de letters E, F, G, H, van den 10den tot en met den 14den Maart e.k.;

voor die in de letters I, K, L en M, van den 17den tot en met den 21sten Maart e.k.;

voor die in de letters N, O, P en Q, van den 25sten tot en met den 28sten Maart e.k.;

voor die in de letters R, S, T en U, van den 31sten Maart tot en met den 4den April e.k.;

voor die in de letters V, W, X, IJ en Z, van den 7den tot en met den 11den April e.k.;

telkens van 9 tot 12 en van 2 tot 5 uur.

De belanghebbenden worden ten ernstigste gewaarschuwd, om op de hierboven vastgestelde tijden hunne **Maten** en **Gewigten** ter **Herijk** aan te bieden, ten einde zich vrij te waren van de straffen, op hun verzuim ten deze bepaald bij Koninklijk besluit van den 30sten Maart 1827 (*Staatsblad* no. 13); — voorts worden zij **opmerkzaam** gemaakt, dat de **Maten**, alvorens ter IJking te worden aangeboden, behoorlijk moeten worden **schoon gemaakt.**

GRONINGEN, 25 Februarij 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De COMMISSIE van ONDERWIJS in de Provincie *Groningen* zal hare Vergadering, om **RANG-EXAMENS** af te nemen, houden op WOENSDAG den 26sten Maart, des morgens te 8 uur, in het CONCERTHUIS alhier. Die zich dan willen laten EXAMINEREN, gelieven hunne Geboorteacte, een Getuigschrift van goed zedelijk gedrag en Bewijs van vroeger verkregen Rang (zoo zij dien bezitten) aan den Schoolopziener van hun District *franko* in te zenden vóór den 15den Maart e.k., en er *schriftelijk* bij te voegen, welk Examen zij verlangen af te leggen.

DINGSDAG den 25sten Maart, des morgens te 10 uur, zal het Examen worden afgenomen van hen, die op de KWEEKSCHOOL van het Departement *Groningen* der Maatschappij: *tot Nut van 't Algemeen*, wenschen toegelaten te worden. Zij moeten ten minste 14 jaar oud zijn en gunstige getuigenissen hebben, en, voor zoo verre zij naar eene Provinciale Beurs willen dingen, den 3den Rang bezitten, op het platteland dezer provincie tehuis behooren en eenig blijk leveren, dat zij zulk eene hulp noodig hebben.

Ook de Bewijzen voor dit een en ander gelieve men vóór den 15den Maart *franko* aan den Schoolopziener van zijn District in te zenden.

GRONINGEN, 25 Februarij 1856.

De Secretaris der Commissie van Onderwijs en der Commissie over de Kweekschool:
P. HOFSTEDE DE GROOT.

Groninger Straatvuilnis.

PUBLIEKE VERKOOPING op WOENSDAG den 12den Maart 1856, ten Huize van de Wed. KOOPS te *Zuidbroek*.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

De tweede zitting van het congres is Woensdag middag te 1 uur geopend. Van hetgeen daarin is voorgevallen, lekt evenwel niets uit, gelijk het dan ook telkens meer duidelijk wordt, dat aan de gevolmagtigden de diepste stilzwijgendheid is opgelegd, die eerst dan zal worden verbroken, wanneer de *Moniteur* heeft gesproken en dit zal wel niet gebeuren, vóórdat men tot een resultaat omtrent het een of ander punt is gekomen, zooals met het besluit van den wapenstilstand is geschied.

(Zie verder de hoogst belangrijke mededeelingen, hierachter onder de telegrafische berigten, omtrent het verhandelde in deze tweede zitting medegedeeld.)

Bij gemis alzoo aan stellige berigten uit de congreszaal, deelen de Parijsche correspondenten verschillende geruchten mede, welke wij natuurlijk voor hunne rekening moeten laten. Zoo weten zij te verhalen, dat de graaf *Walewski*, die als president der vergadering eene aanspraak gehouden heeft, daarin zeer terughoudend was, hetgeen trouwens, in den bestaanden staat van zaken, niet te verwonderen zou zijn. Anderen zeggen, dat van de overige leden, graaf *Orloff* het eerst het woord heeft gevoerd en den geest heeft doen kennen, waarmede de Russische gevolmagtigden bezield zijn. Nog anderen meenen te weten, dat reeds in de zitting van Maandag de vier eerste punten geparafeerd zijn. Wij herhalen, dat men aan geen van die geruchten een onbepaald geloof moet schenken.

Wat van meer dan éénen kant bevestigd wordt, is, dat elk verschil van gevoelen, ten opzigte van den vrede, tusschen Frankrijk en Engeland, zoo dit inderdaad bestond, opgehouden heeft, en dat op dit oogenblik de meestmogelijke eensgezindheid tusschen beide mogendheden heerscht.

Het congres zal slechts driemaal per week, des Maandags, Woensdags en Vrijdags, vergaderen, daar een dag bestemd is om de redactie der protokollen gereed te maken.

De *Pays* logenstraft de bewering van de *Times*, dat Rusland bereid zou zijn Nikolaïeff te sloopen. »Het kabinet van Petersburg, zegt dit blad, heeft er in toegestemd om de maritime inrigtingen en arsenalen van Nikolaïeff niet te behouden, maar wat aangaat de slooping dier haven, die zoo nuttig aan Rusland is én voor den handel én als strategisch punt, dit is eene overdrijving, die de ligtzinnige pen van sommige nieuwsschrijvers heeft uitgevonden, waarvan wij het ongegronde niet behoeven aan te toonen."

De *Morning Post*, in een artikel over den wapenstilstand, spreekt voor het eerst van den vrede als van eene bijna zekere zaak.

De hattischeriff of het grootheerlijke bevelschrift tot gelijkstelling van alle onderdanen der Porte is werkelijk te Konstantinopel uitgevaardigd, na in eene vergadering van burgerlijke, kerkelijke en militaire autoriteiten plegtig te zijn voorgelezen. Er heerschte, voegt het telegrafisch berigt er bij, eene kalme stemming. Of die kalme stemming onder de Mohammedanen zal blijven bestaan is twijfelachtig, maar meer nog valt het te betwijfelen, of deze gewigtige maatregel werkelijk vruchten zal dragen. Juist de ruime omvang der nieuwe bepalingen zal aan de Turksche bewindslieden eenen uitweg opleveren om uit de moeijelijkheden te geraken, waarin de stipte uitvoering derzelve hen wikkelen zou. Zoo zal, volgens velen, de thans uitgevaardigde firman, gelijk vele vroegere, eene doode letter blijven. »Het is bevreemdend, zegt de correspondent van de *Times* te Konstantinopel, dat de buitenlandsche gezanten niet opmerkten, hoe het Turksche gouvernement zich eene achterdeur open hield, toen het zoo gereedelijk toestemde in al de buitensporige vorderingen, welke de gezanten zelven met geen ander doel te berde bragten, dan om eenige gematigde bewilligingen te verwerven. Indien de eenige wensch der verbonden mogendheden was te toonen, dat zij den Sultan alles konden doen onderteekenen wat zij wilden, dan zijn zij volkomen geslaagd; doch daar zij denkelijk het welzijn der Christen-bevolking en de bevestiging van het Turksche rijk in de daad ten doel hadden, moet men zeggen dat zij den regten weg niet ingeslagen hebben. Wezenlijke verbetering van het lot der niet-Mohammedaansche bevolking kan alleen worden bewerkt door allengs voortgaande uitroeijing der tegen haar bij den heerschenden volksstam bestaande vooroordeelen en door billijke en trapsgewijze verheffing der Christenen.

»Het een en het ander nu is reeds vroeger aangevangen: op dien weg geleidelijk voort te gaan, behoorde het streven ook van de verbonden mogendheden te zijn. Nu bewerken zij eene reactie, en doen zij den verflaauwenden godsdienstijver der Muzelmannen weder aanwakkeren. Buitendien beginnen de Turken te vragen, waarom zij aan Rusland, hetwelk slechts eene nota ter bekrachtiging van de bestaande regten der Christenen verlangde, den oorlog verklaard hebben, indien zij om den wille der verbonden mogendheden aan de Christenen tienmaal zoo veel regten, gewaarborgd door eene plegtige verbindtenis, moeten toestaan.

»Eene van de hoofdbedoelingen der verbonden mogendheden bij de emancipatie der rajah's is het Turksche rijk te bevestigen door het afbreken van den scheidsmuur tusschen de twee groote klassen van deszelfs bevolking. De firman zal juist de tegengestelde uitwerking hebben; hij zal de klove grooter maken dan ooit, en de Christenen door de verpligting tot de krijgsdienst, waarvan zij eenen afschuw hebben, de Mohammedanen door de ruwe aantasting hunner vooroordeelen grieven."

Omtrent de regeling der belangen van de Donau-vorstendommen verneemt men reeds bijzonderheden uit Konstantinopel. Naar de inzigten der Porte, in 30 artikels vervat, zal het hospodarschap behouden blijven, maar levenslang worden. Na den afloop van de magt der tegenwoordige vorsten, die in Junij plaats grijpt, zou er over de vorstendommen één opperbestuursraad benoemd worden, en eene commissie van 12 Moldaviërs en 12 Wallachijers zal naar Konstantinopel gaan, om er eene nieuwe grondwet op te maken. De grondslagen voor deze constitutie zijn reeds gelegd. Er zal eene volksvertegenwoordiging zijn, door directe verkiezingen gevormd. Dit wetgevend ligchaam zal de kwestie van algemeen bestuur beslechten, en de drie kandidaten benoemen, waaruit de Porte den vorst zal kiezen, die altijd inlander moet wezen. De magt van den vorst is beperkt en die van de magistratuur uitgebreid, maar tevens vast bepaald en geregeld. Ook de Bojaren zullen belasting moeten betalen, en het regt van eigendom zal aan iedereen behooren. De voorregten der kloosters zullen door het wetg. ligchaam geregeld worden.

Door de vrijheid, welke in Wallachije aan de Heidenen is hergeven, zijn 70,000 personen geëmancipeerd. Aan de eigenaars wordt eene schadeloosstelling toegekend. Prins *Ghika* heeft bij besluit van den 21sten Jan. aan de Moldavische drukpers eene meer uitgebreide vrijheid gegeven.

Men meldt uit Warschau, dat er, onder het voorzitterschap van Prins *Gortschakoff*, beraadslagingen plaats hebben betreffende de militaire reorganisatie van Polen.

DUITSCHLAND.

Tusschen de eerste en de tweede kamer van Pruissen bestaat een conflict; de tweede kamer verklaart zich tegen de wederinvoering van ligchamelijke straffen, de eerste kamer daarentegen verklaart zich ten gunste dier wederinvoering, en verzond zelfs aan den minister van justitie eene petitie, ten fine van onderzoek, waarin ook de straf van het toedienen van zweepslagen en de geeseling weder geëischt wordt.

— In den nacht van Donderdag op Vrijdag l.l. zijn uit het laboratorium in het fort Leopold bij Stettin drie kisten, 3000 stuks kogels voor miniébuksen bevattende, gestolen. Ofschoon voor het gebouw een schildwacht staat, zijn de dieven er toch in geslaagd ongemerkt eene ruit in te slaan, daardoor naar binnen te dringen en uit het gebouw, waarin zij goed bekend schenen te zijn, de zware kisten te halen en in veiligheid te brengen.

— Van den beruchten zoogenaamden prins *Leo* van Armenië is, na zijn ontslag uit den kerker te Berlijn, en nadat hij over de Pruissische grenzen was gevoerd, eene eigenaardige proclamatie in het licht verschenen. Daarin wendt hij zich in de eerste plaats tot den Koning van Pruissen, beklaagt, dat hij honderd dagen onwettig is in hechtenis gehouden en bovendien belasterd is geworden. Als schadeloosstelling eischt hij »de bescheiden som van 100,000 thal.," en de afzetting van den heer *Stieber*, dien hij van alle mogelijke misdaden beschuldigt; ook vraagt hij teruggave van 12,450 fr. als waarde der voorwerpen, die hem door de politie zijn afgenomen. Van Keizer *Alexander II* verlangt prins *Leo* zijne diamanten terug, die hem in 1846 werden ontnomen en wier waarde hij op een millioen francs schat. Bovendien beklaagt hij zich, dat de hem bij de uitzetting uit Rusland toegelegde jaarwedde van 12,000 frs. niet is uitbetaald. In een' brief aan den prins *van Pruissen* meldt prins *Leo*, dat de ministers van binnenlandsche zaken en van justitie hem hebben laten weten, dat de politie groot onregt deed hem in hechtenis te nemen. — Men weet bijna niet wat men van deze zaak moet denken. Aan den eenen kant klinkt alles avontuurlijk en fabelachtig en aan den anderen kant weet men, dat »prins *Leo*" op vrije voeten gesteld en naar België getransporteerd is.

— Onderscheidene Bremer schepen waren den 4den November j.l. te Archangel binnengeloopen, om aldaar eene lading graan in te nemen. Voor zij dit konden bewerkstelligen, verscheen een verbod van uitvoer, en deze schepen zagen zich genoodzaakt in de haven te overwinteren. Op grond dat dit verbod geene terugwerkende kracht behoorde te hebben, heeft de Bremer senaat zich tot de Russische regering gewend met verzoek, dat het deze schepen vergund worde thans hunne lading in te nemen, hetgeen echter stellig van de hand is gewezen, op grond, dat zoolang de vrede niet hersteld is, geen graan van daar mogt worden uitgevoerd.

DENEMARKEN.

De vrijspraak van de ex-ministers van de tegen hen ingebragte beschuldiging van hoogverraad, schijnt lang in twijfel te hebben gestaan. Immers meldt de telegraaf uit Koppenhage van den 28sten, dat het oppergeregtshof 7 uren beraadslaagd heeft, voordat de vrijspraak volgde. Al de leden van het hof van cassatie hebben voor de vrijspraak gestemd, al de gedeputeerden van de tweede kamer voor de schuldigverklaring.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 27 Januarij.

In de zitting van het Hoogerhuis op eergisteren kwam de kwestie van het verleenen der waardigheid van het pairschap voor het leven, weer ter sprake, bij gelegenheid dat de commissie der privilegiën van het Huis haar rapport nopens deze aangelegenheid indiende. Lord *Granville* heeft verklaard, dat de regering geenszins voornemens was een nieuw votum uit te lokken tot het bekomen van een resultaat, dat men toch reeds bij voorraad zou kennen; maar dat zij het geschil op de meest ernstige en kalme wijze zou onderzoeken, ten einde daardoor tot eene voor alle partijen voldoende beslissing te geraken. In den verderen loop zijner rede drukte hij de hoop uit, dat zij denzelfden wensch bij de leden van het huis zoude vinden.

Lord *Derby* heeft daarop geantwoord, dat de regering zich in deze verwachting van de gezindheid van het Huis niet teleurgesteld zou zien, en daarna verklaard, dat hij aanstaanden Donderdag een voorstel zou doen, tot het onderzoeken van de gepastheid en den aard der maatregelen, die genomen behooren te worden, ten einde het Hoogerhuis in staat worde gesteld om zijne pligten als hof van justitie op eene meer voldoende wijze te vervullen.

Zoo als men weet, was het op de noodzakelijkheid eener dergelijke hervorming, dat de regering vooral haar argument van de regtmatigheid tot het benoemen van pairs voor hun leven, gekozen uit aanzienlijke mannen bij de balie en de magistratuur, gegrond heeft.

— Z. M. de Koning der Belgen wordt binnen 14 dagen alhier verwacht, en zal omstreeks eene week vertoeven.

— De lords der admiraliteit hebben eene circulaire uitgevaardigd, waarbij zij het verlangen uiten, dat de officieren der zeemagt aan boord van Hr. Ms. schepen geene baarden of knevels dragen zullen.

Voorts heeft de admiraliteit al de oude zee-officieren aangeboden zich op halve soldij te doen stellen, ten einde daardoor de jongere officieren gelegenheid tot bevordering te geven.

— De voorhoede der Britsche Oostzeevloot is reeds in zee gestevend en naar Kiel vertrokken.

— De zoölogische tuin te Londen, die in 1840 aanmerkelijk vergroot is, bezit thans 1300 bewoners. Het onderhoud der dieren aan vleesch, brood, hooi, eijeren, visch, enz., kostte in 1855 in het geheel *f* 47,300. In 1854 werd de tuin bezocht door 407,676 personen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Februarij.

De *Moniteur* vult bijna acht kolommen met de namen der personen aan wie de Keizer gedurende het laatste kwartaal van 1855, op voordragt van den minister van binnenlandsche zaken, als belooning voor bewijzen van moed en zelfopoffering, eeremedailles heeft verleend.

— Men kondigt thans op vrij stelligen toon aan, dat de Paus het keizerlijke kind zal komen doopen, indien het een zoon is. De aartsbisschop van Avignon, die uit Rome is teruggekeerd, heeft er de verzekering van den H. Vader van overgebragt. De Paus zou zich ook een paar dagen te Avignon, gedurende langen tijd de residentie der Pausen, ophouden.

— Eergisteren heeft, na den afloop der zitting van het congres, een groot officiëel diner plaats gehad in het hôtel van buitenlandsche zaken, bij welke gelegenheid graaf *Walewski* was gezeten tusschen graaf *Orloff* en *Ali*-pacha, en de gravin *Walewski*, de eenige aanwezige vrouw, tusschen graaf *Buol* en lord *Clarendon*. De maaltijd werd niet bijgewoond door lord *Cowley* en *Mehemed*-bey, wegens een verschil 't welk tusschen hen was ontstaan over den voorrang.

Graaf *Walewski* heeft zich bepaald tot het instellen van één' feestdronk: »op den gunstigen en spoedigen uitslag der onderhandelingen in het congres." Het eenige antwoord op desen dronk is geweest, dat graaf *Orloff* met zijn glas heeft geklonken tegen dat des ministers.

— Graaf *Buol* heeft, namens de Keizerin-weduwe van Oostenrijk, aan Keizerin *Eugénie* overhandigd de ridderorde van het Kruis met de Ster, welke orde is ingesteld in 1668 door de echtgenoot van *Leopold I* van Oostenrijk. Slechts 25 vorstinnen, allen behoorende tot regerende stamhuizen, bezitten deze orde, van welke de Keizerin-weduwe thans de patrones is.

— Sommige Fransche uitgewekenen hadden onlangs verlof gekregen om zich wegens familieaangelegenheden eenigen tijd te Parijs te mogen ophouden. Deze gunstige beschikking is thans ingetrokken en al de uitgewekenen, die zich op Franschen bodem bevonden, hebben bevel ontvangen het land te verlaten. Men brengt dezen maatregel in verband met eenige arrestatiën, die in den laatsten tijd bewerkstelligd zijn.

— Mlle *Rachel* heeft den Franschen bodem weder betreden. Zij is na eene gelukkige overvaart uit Noord-Amerika behouden te Parijs aangekomen.

— Te Marseille zijn in den laatsten tijd vele kanonnen en mortieren aangekomen, die op de Russen veroverd zijn.

— De berigten van den generaal *Randon*, gouverneur van Algerië, spreken van toenemende gisting in Kabylië; men beweert dan ook, dat de regering voornemens is, dadelijk na het sluiten van den vrede nieuwe troepen naar Algerië te zenden.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 28 Februarij.

Het heeft Z. M. den Keizer van Rusland behaagd, aan z. exc. den heer *Pahud* het grootkruis van de orde van Sint Anna te schenken.

— Bij kon. besluit van den 21sten dezer is tot voorzitter van den raad van bestuur der Koninklijke Akademie van Beeldende kunsten te Amsterdam benoemd de heer mr. *J. van Lennep*, thans vice-president.

— De Belgische *Moniteur* behelst de benoeming van den luitenant ter zee 1ste klasse van de Nederlandsche marine *W. de Fremery*, tot officier van de Leopoldsorde.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van gisteren is ingekomen: een voorstel van den heer *van Lennep* om, naar aanleiding van onderscheidene ingekomen adressen, en van art. 115 van het reglement van orde, te besluiten tot het benoemen eener commissie van vijf leden, ten einde verslag uit te brengen omtrent het onderwerp der staatsloterij.

Tot rapporteurs over de voordragt betreffende de regterlijke organisatie zijn in vier afdeelingen benoemd de heeren *Godefroy*, *de Kempenaer*, *Sander* en *Sloet*.

— De minister van koloniën heeft bekend gemaakt, dat de aanmunting van *f* 5,025,000 zilveren pasmunt voor Nederlandsch Indië, tot welke magtiging is verleend bij kon. besluit van den 3den Junij 1854, gedurende het jaar 1855 is volbragt en aan goedgekeurde stukken heeft opgeleverd: 16,000,608 stuks 1/4 guldens, — 10,002,500 stuks 1/10 guldens, — 491,960 stuks 1/20 guldens, en dat bij kon. besluit van den 6den September 1855 magtiging is verleend om, behalve die som, nog te doen aanmunten zilveren pasmunt voor Nederlandsch Indië tot een bedrag van *f* 250,000 aan stukken van 1/10 gulden, welker vervaardiging bij het einde van het jaar echter nog niet had plaats gehad.

— Gisteren werd voor den hoogen raad der Nederlanden behandeld de zaak van den minister van financiën tegen den heer mr. *P. L. de Lom de Berg*, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, en notaris te Venlo. Uit de voordragt der feiten door den rijks-advokaat, mr. *G. Delprat*, bleek dat de vervolging gegrond is op de artt. 31 § 1 en 34 § 1 en 2 der wet van den 29sten Maart 1831 en wel omdat de gedaagde had opgegeven: 1) dat de huurwaarde van zijn huis bedroeg *f* 100; 2) dat er waren 18 deuren en vensters, en 3) 3 haardsteden, terwijl bij schatting bleek, dat de huurwaarde bedroeg *f* 170, en dat er 22 deuren en vensters en 7 haardsteden waren. De eischer concludeerde tot schuldigverklaring van den gedaagde aan deze te geringe aangiften bij zijn beschrijvingsbiljet, en zijne veroordeeling ter zake van de *eerste* overtreding in eene geldboete van *f* 28.98; voor de *tweede* overtreding eene boete van *f* 5.52 en voor de *derde* overtreding eene boete van *f* 144.06 en in de kosten van bekeuring en der processen-verbaal, alles invorderbaar bij lijfsdwang.

De gedaagde beweerde, bij monde van zijn' advokaat en gemagtigde, mr. *W. Wintgens*: 1). dat de hooge raad onbevoegd is van deze kwestie kennis te nemen; want art. 3 der add. bepalingen van de Grondwet zegt, dat alle die wetten blijven gelden, welke niet door anderen zijn vervangen, en dat de Grondwet-zelve het artikel, waarop de bevoegdheid van den raad zoude berusten, heeft vervangen; 2). dat het feit, zooals het ligt, in het algemeen naar de wet van 1833, niet straf-

baar is; en 3). dat het ten laste gelegde feit ook uit een speciaal oogpunt, ten aanzien van het hertogdom Limburg, moest worden beschouwd.

Na re- en dupliek werd de conclusie van het openbaar ministerie bepaald op den 5den Maart a.s.

— Voor den hoogen raad werd heden in cassatie behandeld de zaak van *G. Bierstraten*, Roomsch-Kath. kapelaan te Oudenbosch, die bij vonnis der arr.-regtbank te Breda, bevestigd bij arrest van het geregtshof in Noord-Brabant, is ontslagen van alle regtsvervolging ter zake van overtreding van art. 10 der wet op de kerkgenootschappen.

De heer mr. *L. Metman* heeft voor den gerequireerde in cassatie het woord gevoerd, tot verdediging van de voormelde uitspraken. — Den 20sten Maart zal de adv.-generaal *Gregory* zijne conclusie in deze zaak nemen, alsmede in de zaak van den heer *van Moorsel*, die insgelijks heden behandeld is, doch waarin geene pleidooijen gehouden zijn.

— Verleden week is te Zwolle aanbesteed het graven van een kanaal door de veenen van Slagharen, tot aan het Steenwijker meer bij Koevorden, voor *ƒ* 69,900. — Hierdoor zal de verbinding van de Dedemsvaart met de Drentsche veenen tot stand komen.

ROTTERDAM, 27 Februarij.

Met de stoomboot *Bordeaux*, gisteren avond van Havre alhier gearriveerd, zijn een 1000tal versche bloemkoolen aangebragt, die door grootte, schoonheid en frischheid aller aandacht trokken en ook al spoedig tot goede prijzen verkocht zijn. Het grootste deel is naar Duitschland gezonden en een 100tal naar Amsterdam en de residentie.

UTRECHT, 28 Februarij.

Men verneemt dat het onderwerp van den gecostumeerden optogt, door het studenten-korps in Junij aanst., ter viering van het 220-jarig bestaan der hoogeschool, te geven, zal zijn: *Willem I (de Zwijger) en zijn tijd.*

Tevens verneemt men, dat eene fractie onder de studenten, die alle vriendschaps-betrekkingen met de overigen heeft afgebroken, en eene nieuwe vereeniging oprigt, zich bezig houdt met plannen tot het afzonderlijk houden eener maskerade, zoodat waarschijnlijk, in geval deze oneenigheid vóór dien tijd niet wordt bijgelegd, te Utrecht het lustrum der hoogeschool dubbel zal gevierd worden.

GRONINGEN, 1 Maart.

Bij kon. besluit van den 27sten Febr. is benoemd, tot burgemeester der gemeente Scheemda, K. W. SIJPKENS.

— Bij gelegenheid van het eergisteren gehouden diner van de leden der Loge *l'Union Provinciale* heeft de heer J. H. KIVIET DE JONGE, kunstschilder, de Loge ten geschenke aangeboden het afbeeldsel ten voeten uit van den hoogleeraar mr. H. NIENHUIS, sedert 28 jaren regerend meester der Loge. De gelijkenis is treffend en de behandeling fiks en krachtig, zoodat het geheel een schoon tafereel oplevert en den verdienstelijken vervaardiger veel eer aandoet. De Loge heeft dit voor haar hoogst aangename geschenk met dankerkentenis aangenomen en den heer DE JONGE tot lid van eer der Loge benoemd.

— Gisteren werd aan onze Hoogeschool bevorderd tot Doctor in de Regten, de heer O. VAN SWINDEREN, van Balk, na het verdedigen van *Quaestiones Juris Inaugurales.*

— Men deelt ons mede, dat mejufvrouw. J. DE WIT, welke alhier eenige jaren heeft gewoond en thans te Kampen is overleden, aan de Christelijke Afg. gemeente alhier, bij testamentaire beschikking, zes certific. 2½ pCt. Werk. Schuld, ieder groot *ƒ* 1000, heeft gelegateerd, zijnde bepaaldelijk voor de kerk en voor de armen dier gemeente. De overledene was als eene zeer weldadige vrouw bekend. Een waardig voorbeeld ter navolging ook voor leden van andere kerkgenootschappen.

— Naar wij vernemen, is heden ten gevolge regterlijk bevel in het huis van verzekering alhier gebragt zekere J. B., polderwerker, thans zonder vaste woonplaats, ten gevolge het beleedigen met woorden, gebaren en bedreigingen van eenen der rijksveldwachters, tijdens deze als zoodanig in de uitoefening zijner functiën was, — en mede ter zake van bedelarij.

— Bij den commissaris des Konings is deze week ontvangen voor *Banda, enz.*, van de gemeente Aduard *ƒ* 22.

— Bij de Woensdag gehoudene herstemming voor de benoeming van een lid in de provinciale staten in het hoofdkiesdistrict *Winschoten*, werden 411 stemmen uitgebragt. Eergisteren had de opening der stembriefjes plaats en bleek alstoen: dat vijf stemmen van onwaarde waren, terwijl één blanco biljet in de bus werd gevonden; — dat het getal geldige stemmen alzoo bedroeg 405; — dat hiervan waren uitgebragt op jhr. mr. J. D. LEWE QUINTUS, kantonregter te Winschoten, 259, en op den heer C. GEERTSEMA, landbouwer te Zuidbroek, 146 stemmen, — zoodat eerstgenoemde met eene volstrekte meerderheid tot lid van de provinciale staten is verkozen.

— Het strekt ons tot genoegen te kunnen mededeelen, dat ten behoeve van het kabinet (ethnologisch gedeelte) bij de maatschappij van land- en tuinbouw *de Marne*, gevestigd te *Wehe*, ontvangen is eene volledige verzameling van landbouwwerktuigen, bij de Inlanders en Chinezen in de Bataviasche ommelanden in gebruik, alsmede kleedingstukken en huiselijke benoodigdheden, zijnde een geschenk van den weled. gestr. heer mr. P. NOLTHENIUS, lid van de 2de Kamer der Staten Generaal

Tevens worden dagelijks nog andere en aanzienlijke geschenken te gemoet gezien, zoowel herkomstig uit onze Oost- en Westindische bezittingen, als van de Kaap de Goede Hoop en elders, waarvan alsdan eveneens melding zal worden gemaakt.

— Heden is, zoo schrijft men uit Onderdendam van den 26sten Febr., van hier weder verzonden de eerste lading vet vee naar Amsterdam, welke spoedig door meerdere ladingen gevolgd zullen worden. Sedert 2 a 3 weken hebben hier vele verkoopingen plaats gevonden, en zal de uitvoer zoowel naar Londen als Amsterdam van dit voorjaar grooter worden, dan die van het voorgaande jaar.

Van de zoogenaamde Hollandsche koeijen (melkvee) worden weinig meer onverkocht aangetroffen. De prijzen hiervoor besteed loopen van *ƒ* 130 tot *ƒ* 150 en enkele hooger. Het vette vee, bijna uitsluitend ossen, welke nog gedeeltelijk onverkocht staan, bedong *ƒ* 0.25 tot *ƒ* 0.27 het half Ned. pond, doch sedert eenige dagen is het ten gevolge van lager afkomende berigten merkelijk in prijs gedaald.

— De *Amst. Ct.* meldt van daar d.d. 28sten Febr. het volgende: Gisteren had alhier de jaarlijksche vergadering plaats van heeren directeuren van het departement Amsterdam van het Instituut voor Doofstommen te Groningen, en merkte men weder eene aanzienlijke vermindering op in het getal der leden, welke bijdragen tot eene zoo nuttige instelling. Meer en meer blijkt algemeen de strekking, om aan oude doch beproefd goede instellingen de ondersteuning te onthouden en liever aan nieuwe, die nog blijken moeten geven van doeltreffend te zijn, gaven uit te reiken. Te meer is dit in dezen te betreuren, omdat het Instituut te Groningen, zoo als wij van goederhand onderrigt zijn, ruimschoots onderstand noodig heeft, om voortdurend in de behoeften te voorzien.

— Blijkens een door Zr. Ms. consulaat-generaal te *Petersburg* medegedeeid berigt omtrent de handelsbeweging aldaar en te Kroonstad gedurende het vorige jaar, heeft de uitvoer eene waarde van 2,886,194 Z. R. 90 kop. (*ƒ* 5,483,768) bedragen, tegen 9,585,689 (*ƒ* 18,211,809) in 1854. De invoer heeft bedragen 15,898,907 Z. R. (*ƒ* 30,207,923) tegen 24,480,276 Z. R. (*ƒ* 46,512,524) in 1854. Uit het vorenstaande blijkt, hoe nadeelig de blokkade op den handel van Petersburg gewerkt heeft; intusschen wordt opgemerkt, dat men nog niet kan begrooten hoe groot de vermindering in vergelijking met het vorige jaar is, zoolang de rekeningen niet van al de grenstolkantoren ontvangen zijn, daar zeer vele goederen, die over land uit- en ingevoerd zijn, aldaar de regten betaald hebben.

Volgens opgave van den Nederl. consul te *Riga*, is aldaar in den loop van den zomer geen enkel schip binnengekomen. Van laat in den herfst tot den 1sten Januarij was het slechts aan elf schepen van verschillende natiën gelukt de Bolderaa te bereiken; daaronder bevond zich echter geen Nederlandsch schip. De rogge-oogst was in Lijfland slechts middelmatig en naauwelijks voldoende voor de eigen consumtie. In Koerland was de oogst nog geringer, en in Litthauen het allerminst; in het binnenste van Rusland scheen hij evenwel iets gunstiger te zijn. De hennep was in kwaliteit geringer dan gewoonlijk; de hoeveelheid was vrij voldoende. Het vlas was mede van geringe kwaliteit. De oogst der oliezaden was middelmatig, doch het zaad ligt in gewigt. Hout werd in 1855 bijna niet aangebragt; overigens lag van dat artikel nog veel voor vreemde rekening te Riga.

In het *Annuaire général du commerce et de l'industrie pour* 1856, *Paris*, DIDOT, komt eene aanteekening voor, die niet onbelangrijke bijzonderheden bevat over de zamenstelling van dit boek, dat, zoo als bekend is, tot de voortreffelijkste van dien aard behoort. Dit boek bevat niet minder dan 2400 bladz. en wordt ten getale van 15,000 exempl. gedrukt. Het getal bladz. bedraagt alzoo te zamen 36 millioen, waarvoor omstreeks 55,000 kilo's papier noodig zijn. De innerlijke waarde van het papier voor ieder ex. wordt op minstens 5 francs berekend. De kosten der redactie komen op meer dan 100,000 francs. Eindelijk worden van de 15,000 ex. omstreeks 12,000 gebonden afgeleverd, en daar voor iederen band één schaapsvel gebruikt wordt, heeft men alzoo jaarlijks eene kudde van 12,000 schapen noodig om hierin te voorzien.

In de Vereenigde Staten van Noord-Amerika bestaan niet minder dan 750 papierfabrijken, die 3000 machines bezigen, waarmede jaarlijks 250 millioen ponden papier vervaardigd worden. Om die ontzettende massa papier te vervaardigen, gebruikt men voor eene waarde van 16,200,000 dollars lompen, waarvan het gewigt bedraagt 405 millioen ponden. De waarde van het gefabriceerde papier wordt, ten laagste berekend, geschat op 25,000,000 dollars.

Bij den eersten oogopslag van zulk eene statistiek zou men bijna met verbazing vragen, waar toch blijft al die massa? doch bij eenig meer nadenken zal men zich niet zoo zeer verwonderen over die groote papierfabrikaadje. Nemen wij ons land slechts tot maatstaf. Het zal wel niet te hoog berekend zijn, als wij 't gebruik van papier, differente soorten, stellen per hoofd op één octaafje daags, onverschillig tot welk doeleinde gebezigd, 't zij tot schrijven, teekenen, inpakken en honderde zaken meer, dan bekomen wij op de bevolking van ons land reeds 't resultaat van 850 riemen per dag, bedragende omtrent 26,000 riemen per maand, totaal ruim 310,000 riemen per jaar. Berekenen wij nu slechts de riem à *ƒ* 4, dan verkrijgen wij de niet onaanzienlijke som van 1¼ millioen guldens, die, op zijn minst, jaarlijks in Nederland aan papier verbruikt wordt.

KERKNIEUWS.

ROTTERDAM, 27 Febr. De kerkeraad der Ned. Geref. gemeente alhier heeft heden het volgende drietal geformeerd: dd. *J. J. van den Broek*, te Oegstgeest; *J. G. Schuuring*, te Hoorn, en *J. Hooykaas Herderschee*, te Nijmegen.

— Ds. *A. S. Enting*, pred. bij de Chr. Afges. gemeente te Niezijl, heeft de voor de tweede maal op hem uitgebragte beroeping naar de gemeente Harlingen, aangenomen.

INGEZONDEN STUKKEN.

DE VERBETERING VAN DE KANALEN IN DEZE PROVINCIE,

in verband beschouwd met de plannen vervat in de Nota's van den Heer Commissaris des Konings,

door G. A. VENEMA,

Lid van de Staten der provincie Groningen.

III.

De plannen in de nota's van den heer Commissaris des Konings vervat, maken het mogelijk scheepvaartkanalen te verkrijgen die aan de behoefte beantwoorden.

Wij hebben hiervoor gezien, dat volgens de nota's de peilen op sommige kanaalpanden zullen worden verlaagd, en wel op het pand:

Van de Bult tot aan het Beneden-Pekelder verlaat 0.18 el.

Van het Beneden- tot het Middelste Pekelder verlaat 0.63 el.

Van het Beneden-Veendammer tot het Middelste verlaat en van daar door de Zuidwending 0.50 el,

en wil men dezelfde diepte voor de kanalen behouden, dan is eene verdieping van dezelfde grootte noodig, die zich te Veendam tot het Ooster- en Westerdiep, alsmede tot de dwarsdiepen zal moeten uitstrekken.

Tevens zullen de beneden-slagdorpels van de middelste verlaten te Pekela en te Wildervank en van het verlaat te Omlanderwijk, alsmede de boven-slagdorpel van het Bultster verlaat even zooveel moeten dalen, als de peilsverlaging op de panden bedraagt aan wier einden zij zijn gelegen; terwijl men wat de verlaten betreft die alzoo overtollig zijn, zoo er tot geene opruiming wordt besloten, aan de bovenste slagdorpels van het Beneden-Veendammer en van het Rensel verlaat en de beide slagdorpels van het Beneden-Pekelder verlaat eene lagere ligging moet geven.

Ik geloof wel te mogen aannemen, dat het geenszins in het plan der Staten ligt om deze kanalen in den onvoldoenden toestand, waarin zij voor den afvoer van nieuwe schepen die te Veendam, Wildervank en de Pekela's worden gebouwd verkeeren, te doen blijven, en van die hiervoren genoemde kleine veranderingen van den kanaalbodem en van de ligging der slagdorpels kan geenszins in ernst sprake zijn. De eerste nota geeft ook alleen die veranderingen op om te doen uitkomen, op hoe weinig meerder graafwerk gerekend moet worden.

De kanalen van Groningen door Hoogezand, Sappemeer, Zuidbroek, Muntendam, Veendam tot in de Wildervank, langs de Zuidwending en de Pekela tot beneden het Beneden-Pekelder verlaat, — streken die behalve de Zuidwending en Muntendam aan den scheepsbouw hunne hoofdzakelijke welvaart te danken hebben, — zullen zekerlijk eene diepte van 2 el noodig hebben, en met geene andere kunstwerken moeten worden voorzien, dan die eene doorvaartswijdte van 8 el bezitten.

Het tot stand brengen dezer kanaalverbetering, die in het belang van den scheepsbouw noodig is, wordt door het plan van den heer Commissaris des Konings, in de nota's vervat, zeer bevorderd, daar de anders nieuw te bouwen verlaten van 8 el wijdte te Martenshoek, te Beneden-Veendam en te Beneden-Pekela nu kunnen worden gemist, waardoor de kosten dier kanaalverbetering zich tot het uitvoeren van graafwerken en tot het bouwen van bruggen bepalen en alzoo merkelijk verminderen. De heer Commissaris des Konings heeft door zijne voorstellen aan de hiervoren genoemde gemeenten meer zekerheid gegeven, dat de kanalen spoedig in den toestand zullen worden gebragt dien de scheepsbouw vordert.

Wel is waar zal dan de Pekela genoodzaakt zijn de nieuwe schepen langs Delfzijl naar zee te voeren, maar een zoodanige omweg, die voor de scheepvaart zelve min wenschelijk zou zijn, is voor den afvoer van nieuwe schepen geen bezwaar te noemen.

Ik geloof echter wel, dat de Pekela, uit welke overwegingen dan ook, het noodig acht om dien afvoer door de Statenzijl te behouden. Om den afvoer naar die zijde gemakkelijk te maken, heb ik zelfs hooren beweren, dat het W. P. even gevoegelijk naar Statenzijl als naar Delfzijl zou kunnen worden overgebragt, waardoor het Bultster verlaat insgelijks zou kunnen worden opgeruimd, en de Pekela zonder kosten in het genot zou worden gesteld om door de Statenzijl over een zeer bruikbaren weg naar zee te kunnen beschikken.

Wie echter met de ligging der lage en uitgestrekte *meelanden* langs de Westerwoldsche Aa bekend is, zal moeten toestemmen, dat men hier op zwarigheden stuit die men naar Delfzijl geenszins ontmoet. Die lage hooilanden, die de Aa omzoomen, liggen tot aan Wedde gemiddeld niet meer dan 0.3 el boven het peil van Statenzijl, en zouden dus nog bij een waterspiegel die met W. P. overeen kwam, voor 0.39 el door water bedekt zijn.

Wel is waar zou eene bedijking dezer lage landen zeer uitvoerbaar zijn, maar Westerwolde heeft behoefte aan hooiland dat des winters en voorjaars door water is bedekt, om zonder bemesting des zomers eene goede snede gras te geven. Bij bedijking zou het gras verdwijnen en een groot deel van Westerwolde zou in eenen ongelukkigen toestand zijn verplaatst.

Ik ben niet vreemd aan het gevoelen dat men de verlaten te *Kiel* en te *Borgercompagnie* zal kunnen opheffen, om ook deze kanalen het W. P. te geven. Het Borgercompagniester verlaat zal bij peilstand van water mogelijk 0.6 el, het Kielster verlaat vermoedelijk 0.65 el schutten; de landbouw heeft daar bepaaldelijk eenen lageren waterstand noodig, en uit dien hoofde zou het overbrengen van het W. P. op die bovenste kanaalpanden, reeds wenschelijk zijn. De gelegenheid zou daardoor tevens geboren worden, om langs den nieuw aan te leggen weg van Borgercompagnie naar Veendam door het wegnemen van een dam in de daar langs gelegene wijk een bevaarbaar kanaal te verkrijgen, en om dit alzoo door het leggen eener brug in den Kielweg, die doorgegraven moest worden, en het verlengen eener wijk door Wolfsberge, eene verbinding van het Zuidlaarder meer en van de evengenoemde koloniën met Veendam tot stand te brengen; wat zeer in het belang dezer streken zou zijn.

Eene even groote verdieping dezer boven de Kielster- en Borgercompagniester verlaten gelegene kanaalpanden, als nu door dezelve geschut wordt, zou zeker wel door die koloniën kunnen worden tot stand gebragt, en aan haar meer voordeelen bezorgen dan de kosten der uitvoering zouden beloopen.

Het Noordbroeksterdiep, dat alsnu bij de molenkolonie Kostverloren behoort en alzoo bemalen wordt, verkeert in eenen slechten staat, daar een lage waterstand, dien de molen veroorzaakt, voor den landbouw wenschelijk, voor de scheepvaart ongemeen hinderlijk is. Bij den minder hoogen waterstand, die inkomstig bij het uitvoeren der plannen in de nota's van den heer Commissaris des Konings vervat, op het Winschoterdiep wordt te gemoet gezien en die, zoo als wij vroeger reeds aanmerkten, mogelijk 0.3 el boven W. P. niet zal overschrijden, zou dat verlaat wel kunnen worden geamoveerd, zoo het kanaal van de kolonie werd afgescheiden; wat mij onvermijdelijk voorkomt. Eene bekading tot geene zeer groote hoogte zou moeten dienen om het water de kanaalboorden niet te doen overschrijden. Daardoor zou eene graving, die nu hoogst noodig is, minder dringend worden.

Men zou bij afscheiding van dat kanaalpand van de molenkolonie insgelijks het verlaat kunnen behouden, om door een overlaat het overtollige schutwater hetzij te Noordbroek naar Termunterzijl, hetzij bij het Achterdiep naar Delfzijl te laten afloopen.

Het is zeker, dat het Damsterdiep voor de aanliggende landen geenszins voor afvoer van water kan dienen; daarom bepaalt ook de tweede nota, dat er voor de landen noord- en zuidwaarts van dat diep gelegen, afzonderlijke afwateringskanalen zullen worden gegraven. Onmogelijk kan echter de scheepvaart van Hunsingo en Fivelingo met het Damsterdiep worden afgebroken, wat een nadeel voor de geheele provincie zou zijn. Veeleer komt het mij wenschelijk voor om de waterwegen meer met elkander te verbinden, waardoor meerdere welvaart verspreid wordt, en daarom zullen er verlaten in sommige der thans in het Damsterdiep uitloopende waterwegen noodig zijn; waarop ook in de tweede nota wordt gewezen. Aan de oostzijde is het plaatsen van verlaten, een bij Appingedam in de Groeve, een in het Slochterdiep, ontegenzeggelijk noodig; minder belangrijk is het om het Woltersummermaar en de Borgsloot in vereeniging met het Damsterdiep te houden. De Groeve kan dan een zeer belangrijk kanaal worden, zoo de waterscheiding tusschen de verschillende oostwaarts van het Damsterdiep gelegene zijlvestenijen wordt opgeheven, om haar door het een of ander kanaal met het Termunterzijldiep te vereenigen, ten einde alzoo het Oldambt een' waterweg naar het noorden der provincie te geven die meer dan de helft korter is, dan die nu over Groningen voor hetzelve bestaat.

Van de aan de westelijke zijde gelegen vaarten, de groote Heeks, het Oosterwijtwerder maar, de Loppersummer vaart, het Stedumer en Thesinger maar, zou men de tweede, vooral ten behoeve van Appingedam, door een verlaat in het Damsterdiep moeten doen inmonden. Het kanaal door Appingedam zou met dammen, waarin duikers wierden gelegd, kunnen worden afgesloten. Op die wijze zou de groote Heeks met Appingedam in verbinding blijven en de laag gelegene huizen zouden voor overlast van water beveiligd zijn. Door de duikers zou men het kanaal in Appingedam door spuijing, van alle ongezonde en onreine zelfstandigheden kunnen zuiveren.

Voor de vaart op Groningen kunnen volgens de tweede nota de andere waterwegen met de te ontwerpen afwateringskanalen voor de west- en oostwaarts van het Damsterdiep gelegene landen worden vereenigd.

Ik ontveins geenszins, dat de opkading langs het Damsterdiep, die voor de doorvoering van het W. P. tot naar Delfzijl noodig is, eigenaardige bezwaren heeft, die ik evenwel geenszins voor onoverkomelijk reken, maar die hier en daar eenige buitengewone uitgaven zullen vorderen om ze uit den weg te ruimen. Zijn ze overwonnen, dan zal de handel van Groningen dien waterweg moeten gebruiken. Delfzijl, door zijne wallen benaauwd, zal zich wel moeijelijk kunnen uitbreiden, maar de takken van volksbestaan zullen vermeerderen, het vertier zal toenemen en eene drukte en beweging die het nu slechts bij name kent, zullen zijne haven, zijne kaden, zijne straten vervullen, en een ongekende bloei zal daarvan een natuurlijk gevolg zijn.

Vooral Appingedam zal zich uitbreiden; het kanaal dat er om heen buigt, zal huizen aan zijne boorden ontvangen; zoo die plaats aan den zeehandel geen deel neemt, zal zij de voordeelen genieten die zoo eigenaardig streken die aan handelswegen liggen te beurt vallen. De werven zullen voor het herstellen van zeeschepen óf in aantal toenemen, óf zij zullen zich uitbreiden en altijd aan meer menschen werk verschaffen; de gelegenheid voor den aanbouw van groote zeeschepen zal langs de boorden van het Damsterdiep veel gunstiger zijn, dan ergens in deze provincie. Daardoor zullen de zagerijen in bloei toenemen en het Damsterdiep zal worden omzoomd door al die fabrijken en bedrijven die met den scheepsbouw in verband staan.

De stad Groningen zal wel hoofdzakelijk bij eene zoodanige verandering van het Damsterdiep winnen, daar haar een waterweg wordt gegeven, die haar door den besten riviermond van ons land met de zee verbindt. Een kanaal van 4.39 el diepte en waarvan al de waterwerken op eene doorvaartswijdte van 12 el zijn aangelegd, geeft de stad Groningen de gelegenheid om geladene schepen van 200 last te kunnen ontvangen, die voor de vaart op West-Indië, op Brazilië, op de Zwarte en Witte zee als reeds ruim te groot worden geoordeeld.

De scheepvaart is dan van zijne belemmeringen op het Friesche gat, dat dikwijls verloopt en nu eens hier, dan daar dieper of minder diep wordt, en waaraan alleen een goed ingerigt loodswezen eenige meerdere veiligheid kan geven, ontheven. Zij behoeft op het Damsterdiep geenszins de dienst van sleepbooten, die, door de stoom voortgestuwd, de schepen, zoo als op het kronkelende Reitdiep, in bijna iedere rigting van het compas om naar Groningen voeren. In een' ruimen en breeden riviermond als de Eems vindt de schipper een' zekeren en gemakkelijken weg naar Delfzijl, waar de schepen in eene veilige haven worden opgenomen, en alwaar een ruim en diep binnenkanaal hem zonder oponthoud naar Groningen brengt. Groningen, 't welk te lang rond heeft gezocht naar een' beteren zeeweg, vindt dien op eene onkostbare en de krachten der provincie niet te boven gaande wijze in de tweede nota van den heer Commissaris des Konings aangewezen.

Wat de behoeften der scheepbouwende koloniën aangaat, waaronder wij het Hoogezand, Sappemeer, Veendam, Wildervank en de O. Pekela willen verstaan hebben, zij zullen in eenen zeer gunstigen toestand komen, die haar veroorlooft de schepen opgetuigd naar zee te zenden. Het middelste Wildervankster en het middelste Pekelder verlaat zullen moeten worden verruimd en een gedeelte der kanaalpanden boven deze beide verlaten zal worden verdiept, om daar den scheepsbouw in dezelfde gunstige stelling te plaatsen.

Worden al de vaste- en klapbruggen, hooghouten, draaijen in beweegbare werken veranderd, die men even als de verlaten eene doorvaartswijdte van 8 el geeft, — worden de kanaalpanden van het nieuwe diep in de Oude Pekela door de Zuidwending tot naar Veendam en van boven het middelste Wildervankster verlaat naar Zuidbroek en Groningen op 2 el diepte aangelegd, dan kunnen in de koloniën schepen van meer dan 150 last, opgetuigd, over Delfzijl naar zee worden gevoerd, en men mag rekenen dat ruimschoots aan de behoefte van den scheepsbouw is voldaan.

De reederijen der zeeschepen die veelal in de voornoemde kolonien gevestigd zijn, of de eigenaars die daar veelal wonen, zullen zelfs ter vertimmering of voor het repareren de schepen des winters naar de koloniën terug kunnen brengen; zij zullen dan aldaar van victualie kunnen worden voorzien en aan die streken een nieuw voordeel bezorgen.

De accijnsen, de bakkers en het kleine wittebrood.

De afschaffing van den accijns op het gemaal zal alleen ten voordeele der bakkers zijn.
VAN REEDE VAN OUDTSHOORN.
Discussiën 2de Kamer, 2 *Junij* 1855.

Eindelijk waren na langen strijd de accijnsen gevallen, ten spijt der tegenstanders van de afschaffing, tot overgroote vreugde van de voorstanders derzelve. Het brood moest dien ten gevolge na Nieuwjaar goedkooper worden; de som toch aan accijns betaald voor ieder pondje brood (*), ging er af. En ziet, bij dit te verwachten resultaat der afschaffing van den accijns, paarde zich in de jongst verloopene maanden, alleen op de mare van eenen mogelijken vrede, eene lang gewenschte en belangrijke daling in de graanprijzen, bedragende op de Tarwe ruim *ƒ* 90, op de Rogge bijna *ƒ* 60 per last.

Wat zijn tot dus verre de gevolgen dezer beide gelukkige omstandigheden? Hebt gij, lezers dezer Courant, al van dat goedkoope brood geproefd, dat zich de voorstanders der afschaffing voorgespiegeld hebben? Zijn hunne broodidëalen ook reeds voor u bewaarheid geworden? Ik betwijfel het zeer. Het is treurig om te zeggen, doch tot dus verre hebben afschaffing van accijns en daling van graan-

(*) Volgens opgave voorkomende in de *Gron. Courant* van den 13den Januarij 1856, no. 6, bedroeg de belasting of accijns op 100 ℔ Tarwebrood *ƒ* 5.81; op 100 ℔ Grof Roggenbrood *ƒ* 1.70.

prijzen nog niet het gewenschte gevolg gehad, getuige die menigvuldige klagten, als om strijd aangeheven door huismoeders en huisvaders, door burgers en studenten, klagten over klein wittebrood en duur roggenbrood!

Arme „kadetjes"! met medelijden aanschouw ik u, als bejegend wordende met onverdiende minachting, terwijl tallooze verwijten u naar het hoofd geslingerd worden, alsof gij-zelve schuld hadt aan uw onvolkomen groei en uwe dwergachtige vormen.

Onnoozele „krentenbolletjes!" bijna eene parodie op uwen naam, als ik u aanzie, is het mij, alsof die spaarzaam gezaaide Zuidvruchten in uwen schoot reikhalzend uitzien naar het verre Oosten en hare zusteren tot zich zouden willen roepen, omdat zij zich in hare eenzaamheid zoo „unheimlich" gevoelen.

En vooral u, geachte „dubbeltjes bol"! zoo even van bakker X. gehaald, met weemoed staar ik u aan bij het schrijven dezer regelen. Maar hoe ik u ook beschouw, van welke zijde ik u ook betast, met wat kenners oog ik u ook aanzie, ik kan — hoe gaarne ik ook wil — maar volstrekt geene verandering ofte schaduwe van ommekeer aan u bespeuren bij zoo vele „broederbollen" en „zusterkadetjes" vóór de gelukkige dagen der accijnsafschaffing en vóór de heugelijke vredesgeruchten verkocht en geconsumeerd.

Hoe is dit mogelijk, mijne heeren van den oven? Zouden dan de beweringen der tegenstanders van de accijnsafschaffing bewaarheid worden? Zouden werkelijk de voordeelen dier afschaffing alleen in de zakken der broodfabrikanten nederstroomen? de schatkist van eene aanzienlijke opbrengst verstoken zijn en onze magen nog steeds hongeren moeten naar idealistisch groote „bollen" en onze beurzen steeds hunkeren moeten naar goedkooper brood?

Zouden dan de beweringen waar worden van hen, die zeggen, dat de broodzetting zoo nuttig eene zaak, zoo noodzakelijk een maatregel is? Hebben dan de bakkers bij uitsluiting contrôle noodig, meer dan vleeschhouwers en aardappelverkoopers? Wat is het middel om een einde te maken aan dat te ver gedreven monopolie en paal en perk te stellen aan die verkeerde rigting van de resultaten der accijnsafschaffing? Het middel is doodeenvoudig: *de oprigting eener broodfabriek.* Laat slechts eenige menschen hier, dergelijke zaken kundig en voorzien van het noodige kapitaal, het voorbeeld volgen van andere steden; die fabriek is spoedig opgerigt en de concurrentie zal hare zegenrijke uitwerking hebben, niet alleen beter, goedkooper en grooter brood uit *die* fabriek, maar weldra ook van alle mogelijke broodfabrikanten.

Ziet wij willen de goeden onder de heeren bakkers niet te na spreken en hier gaarne openlijk hulde doen aan de loffelijke pogingen dergenen onder hen, welke zich niet schuldig maken aan dat monopolie, en vrij en frank hunne broodprijzen per gewigt annonceren en zich weinig bekommeren om de boosheid hunner collega's, die hen met den naam van: „kluitjesbakkers" bestempelen. Alleen op diegenen zijn deze regelen gemunt, welke uit vergedreven egoïsme, ten spijt van afschaffing van accijnsen en van daling van graanprijzen, nog steeds voortgaan met het fabriceren hunner „bollen" en „kadetjes" naar een model, groot genoeg om Lillyputsche magen en buiken van Pygmeën te vullen, doch niet geschikt tot voeding van grage en gezonde magen.

GRONINGEN, 29 Februarij 1856.

X. Y. Z.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PARIJS, 1 Maart.

De tweede zitting van de conferentie is eergisteren, Donderdag, gehouden. De beraadslagingen zijn zeer levendig geweest en de gevolmagtigden zijn nog tot geene overeenstemming gekomen. De grootste moeijelijkheid openbaarde zich en het vraagstuk omtrent het niet weder versterken van Bomarsund op de Alandseilanden en dat omtrent de teruggave door Rusland van de vesting Kars. Rusland heeft eene groote toegevendheid betoond in het niet weder versterken der Alandseilanden, maar aangaande Kars is men tot geene schikking gekomen. Rusland namelijk vordert eene vergoeding voor Kars, en zonder op te geven, waarin die moet bestaan, wil het in beginsel terstond hebben vastgesteld, dat die vergoeding zal worden gegeven; 't welk door de overige mogendheden wordt van de hand gewezen.

Hierop is in beraadslaging genomen de kwestie omtrent eene grensscheiding in Klein-Azië en in Bessarabië. Men zegt dat Turkije niet geweigerd heeft eene schadeloosstelling voor de oorlogskosten te reclameren, maar zonder eenige kans op welslagen.

Desniettemin blijft men volhouden, om aan eenen gunstigen uitslag van het congres te gelooven.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 1 *Maart*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63$\frac{5}{16}$.
Dito Dito	» 3	»	75$\frac{3}{16}$.
Dito Dito	» 4	»	93$\frac{1}{16}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	77½.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	39⅜.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	83½.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	78$\frac{9}{16}$.
SPANJE Onb. Stukken	» 1¼	»	23⅛.
Dito Binnenl.	» 3	»	38½.
PORTUGAL	» 3	»	43½.
RUSLAND Oblig. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	101¾.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij *Hope*	» 4	»	81½.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	80⅜.
Nieuwe Leening van 1855 bij *Stieglitz*	» 5	»	89⅜.

LONDEN, 1 *Maart*. Consols 91¼.

WEENEN, 1 *Maart*. Metalliek 5 pCt. *f* 83¼. Nat. Leening *f* 84¼. Wissel op Londen *f* 10.11. Zilver —.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 27 Febr., *Vierow* Theodora Josina, Curaçao; *Wekenborg Jzn.* Anna Magrietha, Harl.; *Menzes* Maria, Galatz; *Puister* Imke Giezen, Antw., de laatste is naar Varel vertrokken.

HOLLESLOOT 27 Febr., *Koning* de Haven, Londen.

TEXEL 26 Febr., *van 't Veer* Jonge Antje en 27 *Duindam* Egmond aan Zee, Londen.

HARLINGEN 25 Febr., *Munneke* Baudina, Newc.

VLISSINGEN 26 Febr., *Stuit* Geerdina, Konst.

BATAVIA vóór 10 Jan., *Jansen* Elisabeth Anthonia, *Doornbos* Alida Willemina, *Joon* Anna en Christina, *Halbertsma* Johanna, *Beckeringh* Provincie Drenthe, *Deurholst* Louiza Jacoba Joh., *Duinker* Waterloo, Amst.; *Gagestein* Jacobus Martinus, *Smit* Kemanglen, *Knappert Jr.* Laurentia en Emilia, *Pot* Alblasserdam, *Pompe* Hendrina, *Juta* Zalt-Bommel, *Evers* Souburg, *Dupain* Samarang, *Verbeek* Hendrika, *de Boer* Eva Johanna, *Ihlower* Christiaan Huygens, *Viersema* Duiveland, *Rijken* Cortgene, *Schaap* Bezoeki, *Lourens* Gertrude, *van Rhijn van Alkemade* Prinses Amalia, Rott.; *Horn* Commercie Compagnie, Middelb.; *Klok* Elisabeth, Zierikzee; *de Meester* Willem Daniël, Suriname; *Hartmans* Henriëtte en Cornelia en *Huidekoper* Nederland, Japan; *Faber* Willem Eggerts en *Lommerse* H. Liduina, Sydney; *Lucas* Elisabeth en Jacoba, Hobart Town; *Lupcke* Jannetje, *Grevelink* Vriendentrouw en *Papineau* Lucia Maria, Adelaide; *Bart* Prins Mauritz en *Flens* Johanna en Geertruida, Rio de Janeiro; *Andersen* Drie Vrienden, v. Manilla n. Falmouth; *Roozeboom* Maria en Cornelia, v. Cardiff n. Hong Kong; *Bezier* Salatiga, Londen; *de Boer* H. Willebrordus, Hamburg.

GALATZ 20 Febr., *Oomkens* Marinus en Geertruida, Konst.

KONSTANTINOPEL vóór 14 Febr., *van der Wall* Johan Wilbrand, Amst.; *Rottgers* Minister Lindeman, Antw.; *Tolner* Levant, v. Galatz n. Falm.; *Broeman* Helena, Cardiff; *Visser* Willem Frederik, Newc.

MALTA 16 Febr., *Hansen* Harmonie, Konst.

ALICANTE 17 Febr., *Stuit* Margaretha Gesina, Newc.

SEVILLE 18 Febr., *Roosjes* Maria Beerta, Port Talbot.

Op de LOIRE 23 Febr., *Tolner* Zeemeeuw, Rott.

BORDEAUX 23 Febr., *Jongebloed* Johanna, Nantes.

Bij DOUVRES 25 Febr., *Kroll* Antje en Jansje, v. Newc. n. Sur.

BRISTOL 24 Febr., *Biese* Vriendschap, Antw.

CARDIFF 23 Febr., *van Wijk* Jenny, Brest.

LIVERPOOL 26 Febr., *Klein* Graaf van Limburg Stirum, Amst.

LEITH 24 Febr., *Ruiten* Verwachting, Harlingen.

NORTH SHIELDS 25 Febr., *Dijker* Henriëtte Geertruida, Amst.

BREMERHAVEN 24 Febr., *Vos* Crescendo, Girgenti; *Hazewinkel* Delia, Gothenburg; — 25 *Tonkens* Onderneming, *Muntendam* Jacoba, *Tonkens* Gebroeders en *Gust* Vrouw Margaretha, Delfzijl; — 26 *Klein* Maria Magdalena, Gron.

Vertrokken.

AMSTERDAM 26 Febr., *Visser* Fosca Helena, Newyork; — 27 *Hoides* de Vlijt en *Gort Jr.* Frouwina Steenhuizen, Stettin; *Hazewinkel* Grietje Mollema, Bergen; — 28 *Kleijn* Concordia, Bordeaux.

TEXEL 27 Febr., *Croes* Jonge Reintje, Londen.

VLIE 25 Febr., *Tent* Maria, Hamburg.

HARLINGEN 25 Febr., *de Boer* Johannes, *Katoen* Zeelust, *van der Veer* Noordster, *Wijma* Stad en Landen en *Hoedemaker* Onderneming, Noorwegen; *Lodewijks* Anna, Groningen.

TRIEST 22 Febr., *de Groot* Twee Gebroeders, Antw.

CETTE 22 Febr., *Smit* Garonne, Amst.

SEVILLE 12 Febr., *Brandenburg* Amanda, Falmouth.

HULL 25 Febr., *Glim* Hendrika Margaretha, Warborg.

BREMERHAVEN 25 Febr., *Bonker* Maria, Amst.; — 26 *de Boer* Alberdina, Emden; *Heekema* Meiskina, Harburg.

Zeilklaar.

LONDEN 26 Febr., *Wilmink* Hermanna Wilmink, Stettin.

NEWCASTLE 23 Febr., *Velt* Antje, Lissabon.

In lading.

LONDEN 22 Febr., *Zomerdijk qq.* de Snelheid, Amst.

LIVERPOOL 28 Febr., *Hazewinkel Hzn.* Prudence, Hamburg.

Volgens brief van kapit. *T. C. de Boer*, voerende het schip Henriëtte, van Konstantinopel naar Galatz, in dato 13 Febr., bevond hij zich toen dien dag, na den 4 dier maand de Sulina verlaten te hebben, op twee mijlen van Tultcha; aan boord was alles wel.

Volgens brief van kapit. *K. G. Sap*, voerende het schip Joanna Jacoba, van Konstantinopel naar Galatz, in dato Donau 22 Januarij, lag hij aldaar sedert den 14 December ingevroren, doch hoopte, met het ingevallen dooiweder, eerstdaags de reis voort te zetten; aan boord was alles wel.

Volgens brief van kapit. *W. Visser*, voerende het schip Eliza, van Suriname naar Amsterdam, was hij den 22 dezer te Plymnuth binnengeloopen, na veel storm en tegenwind doorgestaan en daardoor een waterstag en eenige kleine zeilen verloren te hebben; schip en lading waren overigens in goeden staat, en dacht hij spoedig de reis te vervolgen.

Het schip Mina en Willem, kapit. *H. H. Bakker*, was wegens het drijfijs, te Elseneur in de haven gekomen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 29 *Februarij*.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ *f* 2,95
Oude 70 ℔ *f*	Winter 52 ℔ *f* 5,10	- - 42 - - 3,15
N.Oml.1855 68 - 10,50	- 54 - - 5,50	- - 44 - - 3,25
- - 70 - - 11,25	- 56 - - 5,90	BOONEN.
- - 72 - - 12,00	Zomer 54 - - 4,50	Paardeb. *f* 6,25,50,75,90
- Old. 66 - - 9,10	- 56 - - 4,90	Gr. Erwt. *f*
- - 68 - - 9,85	Knobbe 60 - - 6,00	Graauwe dito *f*
- - 70 - - 10,60	- 62 - - 6,40	ZADEN, ENZ.
- - - -	HAVER.	Old. Koolz. *f*
ROGGE.	Dikke 36 ℔ *f* 2,70	Oml. dito *f*
Inl. 62 ℔ *f* 7,40	- 38 - - 3,00	N. Aveelz. *f*
- 64 - - 8,00	- 40 - - 3,20	Zomerzaad *f*
- 66 - - 8,50	- 42 - - 3,40	G. Mosterdz. *f*
- - -	- 44 - - 3,60	Lijnzaad *f*
BOEKWEIT.	- 46 - - 3,80	Dederzaad *f*
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 7,60	- 48 - - 4,00	Gr. Gort *f* 9, *f* 9,50 a *f* 10,25
- - 66 - - 8,00	- 50 - - 4,20	Parel dito de 100 ℔ *f*
- - 68 - - 8,40	W. Voer 36 - - 2,70	tot *f*
Zw. - 64 - - 7,40	- - 38 - - 2,95	Raapolie per vat *f* 48,50
- - 66 - - 7,70	- - 40 - - 3,15	
Veen 64 - - 7,30	Zw. - 36 - - 2,55	
- 66 - - 7,60	- - 38 - - 2,75	

De handel in granen was ook heden in eene flaauwe stemming. — Tarwe 50 c. lager, met weinig handel. — Rogge tot 30 c. lager alleen in de zware soorten te plaatsen. — Boekweit door schaarschheid aan benoodigden hooger verkocht. — Gerst slap, en als genoteerd te vergeefs aangeboden. — Haver weder iets lager afgegeven. — Boonen weinig in omgegaan. — Gort stil. — In zaden gaat bijna niets om.

LEEUWARDEN, 29 *Febr.* De aanvoer van alle graansoorten was heden vrij belangrijk, en door de lagere Hollandsche berigten was de vraag meer beperkt en kon men veelal lager te regt. Tarwe onderging in de beste soorten eene verlaging van ongeveer 60 cents en in de ordinaire soorten van 35 cents. — Rogge tot eene verlaging van ongeveer 80 cents, met iets meer handel. — Boekweit met goeden handel tot ruim vorige prijzen verkocht. — Gerst minder gevraagd en 30 c. lager verkocht. — Haver met minder vraag 20 cents lager.

AMSTERDAM, 29 *Febr.* Tarwe onveranderd; 130 ℔ nieuwe b. Poolsche *f* 620. — Rogge *f* 5 lager; 123 ℔ Donau *f* 335. — Gerst zonder handel. — Boekweit onveranderd. — Haver zonder handel. — Koolzaad ½ p. vl. lager; op 9 vat op Sept. en Oct. 74½ p. vl. — Raapolie op 6/w. *f* 52,75; vlieg. *f* 51,50; op Mei *f* 49. — Lijnolie op 6/w. *f* 39,25; vlieg. *f* 37.

LONDEN, 29 *Febr.* Granen onveranderd.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 29 *Febr.* Geen aanvoer, en derhalve geen prijs te bepalen.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 1 Maart. Schapen weinig aangevoerd, van levende varkens was een redelijke aanvoer, dragtige van *f* 25 tot *f* 37; guste van *f* 15 tot *f* 27; geslagte dito bijna niet ter markt gebragt.

LONDEN, 29 *Febr.* Aanvoer 900 runderen, 3000 schapen en 162 kalveren. De markt flaauw en zonder handel.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 29 *Februarij*.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63$\frac{3}{16}$; Dito Dito 3 pCt. 75¼; Dito Dito 4 pCt. 93; Dito Amort. Synd. 3½ pCt. 90. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 77⅛; Dito Nationale 5 pCt. 78¼; Dito bet. Amsterdam 5 pCt. 83⅜; Dito 2½ pCt. 39⅝. — RUSLAND, Oblig. bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 101⅛; Dito bij *Hope* 4 pCt. 81⅛; Nieuwe Russ. Leening 89⅛. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 23⅝; Dito Dito 3 pCt. 43¼; Dito Binnenl. 6 m. 3 pCt. 38⅛. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 43$\frac{13}{16}$. — MEXICO Obligatiën 3 pCt. 19$\frac{11}{16}$.

ADVERTENTIEN.

*** De KOMMISSIE voor de PAARDENFOKKERIJ roept de **HENGSTHOUDERS** in de provincie *Groningen* op, om ter Voorjaarskeuring te verschijnen met hunne **driejarige** HENGSTEN en met diegene welke geen vroegere Keur ondergaan hebben of voor welke een hernieuwd onderzoek noodig is geoordeeld; alles op DINGSDAG den 18den Maart 1856, bij de Kastelein BRUGMA, buiten de Heerepoort te *Groningen*, des morgens te 9 uur; zullende er na *half tien* geene Paarden meer worden aangenomen.

Bij deze Keuring zullen Premiën voor uitmuntende driejarige Hengsten worden toegewezen, volgens art. 18 en 19 van het Reglement.

Namens de Kommissie voornoemd:
H. C. VAN HALL,
Sekretaris.

De COMMISSIE van **GENEESKUNDIG ONDERZOEK** en **TOEVOORZIGT** in deze Provincie maakt bij deze bekend, dat door haar op ZATURDAG den 8sten Maart 1856, des morgens te 9 uur, een **PLATTELANDS-HEELMEESTERS-EXAMEN** zal worden afgenomen in het OMMELANDER-HUIS alhier.

GRONINGEN, 1 Maart 1856.

De Commissie voornd.,
en in haren naam:
C. U. J. HUBER, *Secret.*

NEDERLANDSCHE VEREENIGING
tot
Afschaffing van Sterken Drank,
AFDEELING GRONINGEN.
ALGEMEENE VERGADERING
op **morgen, Maandag den 3den Maart 1856**, des avonds te 8 uur, in het CONCERTHUIS, Poelestraat.

Sprekers: de Heeren Ds. D. HENDRIKSZ en H. SUIDINGH.

Leden, Begunstigers en alle Belangstellenden in de zaak worden verzocht deze Vergadering bij te wonen.

PICTURA.

GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter aanmoediging en bevordering van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam ***PICTURA***, op DINGSDAG den vierden Maart 1856, des avonds te 7 uur. — FRAAIJE KUNSTBESCHOUWING uit *'s Hage.*

Namens het Bestuur:
W. C. A. ALBERDA VAN EKENSTEIN, *Secr.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Ondertrouwd:

H. NOORDA, *Broodbakker*,
Weduwnaar van GRIETJE LEUTSCHER,
met
BARBERA RUBEN,
Weduwe van DATEMA.

HOOGKERK, 29 Februarij 1856.

*** HARLINGEN, 26 Februarij 1856. Bevallen van eene *OCHTER* Vrouwe M. C. TRIP,—BLOK.

*** HEUSDEN, 26 Februarij 1856. Heden beviel van eenen *ZOON* en eene *DOCHTER* de WelEd. Geb. Vrouwe H. R. VAN NOUHUIS, geboren ABRESCH.

*** Bevallen van eene DOCHTER L. BOSMA, geliefde Echtgenoot van

H. J. KLAASSENS,
Koek- en Broodbakker.

GRONINGEN, 27 Februarij 1856.

*** Heden beviel voorspoedig, van eene welgeschapen DOCHTER ANTJE RASKER, geliefde Echtgenoot van

J. R. NIEVEEN,
Scheepskapitein.

GRONINGEN, 28 Februarij 1856.

*** Bevallen van eene DOCHTER ELKE TONKES, Echtgenoot van

JOHs. STHEEMAN.

NIEUWOLDA, 28 Februarij 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER M. C. A. KAMPHUIS, Echtgenoot van

N. J. W. CASPARIE.

GRONINGEN, 29 Februarij 1856.

*** Den 31sten Januarij 1856 is op den Huize *Zomerlust*, te *Veendam*, overleden de HoogWelGeboren Vrouwe A. H. ALBERDA VAN MENKEMA, Douairière den Heer Mr. H. H. NAUTA.

*** Op den 23sten dezer overleed te *Leeuwarden*, op ruim eenendertigjarigen leeftijd, de Hoog-Wel-Geboren Heer Mr. BERNHARD WALRAAD VAN WELDEREN Baron RENGERS, geliefde Echtgenoot van

S. A. B. VAN WELDEREN RENGERS—BUMA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden werden onze Ouderharten zwaar gewond, daar wij het hartverscheurend berigt ontvingen, dat onze oudste Zoon WILLEM, die den 7den dezer van ons vertrokken was naar *Harburg*, aan boord van het kofschip *Tjaardina Fennegiena*, kapitein WARNERS, aldaar den 24sten dezer, door uit de boot te storten, jammerlijk is verdronken. Wij beweenen zijnen vroegen dood, daar hij den ouderdom van pas 18 jaren bereikt had, doch wenschen gesterkt te worden door Hem, die ons deze diepe wonde slaat.

GRONINGEN, 28 Februarij 1856.

C. S. GAASBEEK, *Leerkooper.*
C. M. GAASBEEK, geb. SIKKENS.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 72 jaren, de Heer Mr. LODEWIJK HENDRIK WIJCHGEL VAN SCHILDWOLDE, *oud-Kantonregter van het Kanton Appingedam.*

Op uitdrukkelijk verlangen van den Overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

GRONINGEN, 29 Februarij 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Door **J. B. WOLTERS** en de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven:

De tweede, op nieuw vermeerderde druk
VAN DE
NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,
benevens de Grondwet en eenige andere Wetten, Besluiten en Reglementen, met opgave der Schrijvers, welke over deze gehandeld hebben, en met aanduiding van de tot ieder artikel betrekkelijke Nederlandsche en Fransche Wetsbepalingen, voorzien van een ALPHABETISCH REGISTER,
uitgegeven onder toezigt van
***Mr.* A. OUDEMAN.**

In deze nieuwe uitgave zijn o. a. opgenomen de *Wetten van den 29sten Junij* 1854, zoodat deze druk ruim 1030 bladzijden beslaat. De prijs is evenwel niet verhoogd, zijnde ***f* 4—90** *in Zakformaat* en ***f* 6—20** *voor Kantoorgebruik*, gebonden in netten linnen band.

*** Bij den Boekhandelaar **A. L. SCHOLTENS**, te *Groningen*, is uitgegeven en alom te bekomen:

EVANGELISCHE
Zendings-Bibliotheek, 1ste Deel,
onder redactie van Ds. *A. T. REITSMA* en Ds. *C. P. L. RUTGERS*, Predikanten te *Groningen*. Prijs *f* 1.30.

Dit eerste Deeltje bevat een Geschiedkundig Overzigt van de vestiging en uitbreiding des Christendoms op Aarde; het tweede Deel, dat ter pers is, zal de Geschiedenis van de vestiging des Christendoms op *Nieuw-Zeeland* bevatten.

Ieder deeltje, dat op zich zelf staat, wordt afzonderlijk verkrijgbaar gesteld.

Wie wil niet gaarne een' fatsoenlijken Brief leeren schrijven?

„Aan den stijl herkent men den man," zeide een groot geleerde, en hij had wel gelijk. Die geen goeden Brief kan schrijven, kan geen aanspraak maken op den naam van fatsoenlijk man; al wie die kunst leeren wil, bestede slechts *één' Gulden*, en koope het

VOLLEDIG BRIEVENBOEK VAN CLAUDIUS.

waarin hij alle mogelijke voorschriften van BRIEVEN en REGELS omtrent het **BRIEFSCHRIJVEN** zal aantreffen.

Het is pas uitgegeven en bij **H. C. A. CAMPAGNE**, te *Tiel*, en verder in alle Boekwinkels te bekomen.

Nieuwe Werken.

VAN DRUTEN & BLEEKER, te *Sneek*, geven uit:

W. O. VAN HORN,
VIERTAL VERHALEN *uit het* **DUITSCHE RIJNLAND**, naar het Hoogduitsch door
J. J. A. GOEVERNEUR.
Een Deel gr. 8vo, met platen, *f* 2.80.

Eene Harzreis.
HERINNERINGEN — BEELDEN — GEDACHTEN van ***LEO***; in kl. 8vo, *f* 1.25.

Allen, die van lectuur houden waarin geest en leven is, worden deze beide Werken met het volste vertrouwen aanbevolen.

*** De Boekh. **H. C. A. CAMPAGNE**, te *Tiel*, debiteert met uitnemend succes:

H. ZSCHOKKE, GODS GROOTHEID EN GOEDHEID IN DE SCHEPPING.
Christelijke Natuurbeschouwing voor het **Volk,**
400 compres gedr. blz. Prijs f1,20.

Deze uitgave van het meesterstuk van ZSCHOKKE voldoet door haren vorm, inhoud en prijs aan alle vereischten van een Volksboek. Den bezitters van de Stichtelijke Uren, Uw Huisboek zal het voorzeker hoogst welkom zijn.

Provincie DRENTHE.
Aanbesteding.

Op DONDERDAG den 20sten Maart 1855, des middags te 12 uur, zal, aan het PROVINCIEHUIS te *Assen*, bij enkele inschrijving worden aanbesteed:

Het afbreken der OUDE en het bouwen eener NIEUWE KERK en TOREN, voor de Hervormde Gemeente te *Odoorn*, met bijlevering van de MATERIALEN.

Het BESTEK en de VOORWAARDEN van Aanbesteding liggen van den 1sten Maart af ter lezing: te *Assen* in de voornaamste LOGEMENTEN; te *Coevorden* bij VAN TAREL; te *Hoogeveen* bij de Weduwe LUINGE; te *Meppel* in *DE WEEM*; te *de Wijk* bij G. LUBBERINK; te *Smilde* bij J. H. WIND; te *Winschoten* bij E. VAN DIJK; te *Groningen* in het Logement *DE ZEVEN PROVINCIËN*; te *Veendam* bij DUINTJER; te *Zwolle* bij SCHEUER; te *Leeuwarden* in het Logement *DE WIJNBERG*; te *Amsterdam* in *HET VOSJE*; te *Sliedrecht* bij C. STEIJNES; te *Arnhem* in het Logement *DE ZON*, en te *Odoorn* bij den Kastelein MENSING.

Aanwijzing in loco daags vóór de Besteding, van 's morgens 10 tot 's namiddags 4 uur; terwijl ten allen tijde inlichtingen te bekomen zijn bij de KERKVOOGDEN van voornoemde Gemeente.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN

Boeken.

Op MAANDAG den 10den Maart en volgende dagen, zal, door **W. P. VAN STOCKUM**, Boekhandelaar te *'s Gravenhage*, worden verkocht: eene **aanzienlijke verzameling BOEKEN** in verschillende TALEN en VAKKEN van WETENSCHAP en KUNST, voornamelijk GODGELEERDHEID, GESCHIEDENIS, NATUURLIJKE HISTORIE, PLANTENKUNDE, GENEESKUNDE, KRIJGSKUNST, REGTSGELEERDHEID en LETTERKUNDE betreffende, deels nagelaten door Z. Exc. den Luit.-Generaal **D. L. VERMASEN**, *Offic. van het Legioen van Eer, Ridder der Orde van den Ned. Leeuw enz. enz.*, en deels afkomstig uit de **BIBLIOTHEKEN** van voorname REGTSGELEERDEN en STAATHUISHOUDKUNDIGEN.

De CATALOUS is op franko aanvrage verkrijgbaar.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 3den Maart 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein D. BOLT, buiten de Steentilpoort te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 10 B. kostelijk GROENLAND, gelegen aan den Boermandeweg, toebehoorende aan B. P. MULDER; — ongeveer 4½ B. best GROENLAND, gelegen aan het Zaagmuldersweg̃je, toebehoorende aan de Heeren J. L. LOOT en F. LENTING, — en ongeveer 4½ B. best GROENLAND, gelegen aan het 2de Wegje, toebehoorende aan J. KRAMER; alles buiten de Steentilpoort te *Groningen*, en ongeveer 3 Bunders LAND gelegen aan den *Groenendijk*, in het *Ooster Stads Hamrik*, buiten het Kleine-poortje, toebehoorende aan de Erven GEZINA BUIRMA; en voorts nog ten overstaan van Mr. **J. J. CREMERS**, Notaris te *Groningen*: ongeveer 3 Bunders LAND, gelegen aan de Stadsgracht, en ongeveer 4 Bunders LAND, gelegen aan het Zaagmuldersweg̃je, buiten de Steentilpoort te *Groningen*, toebehoorende aan den H.W.G.B. Heer Mr. J. C. F. Baron D'AULNIS DE BOUROUILL; alles in Perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 4den Maart 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime en wéldoortimmerde BEHUIZING, get. E 70, staande Westzijde in de Gelkingestraat te *Groningen*, wordende beneden door MERTENS en boven door M. BALK in huur bewoond.

II. Eene zeer nette en nieuwsvertimmerde BEHUIZING met OPEN PLAATS en BLEEKVELD er achter, get. G 223, staande en gelegen op eigen grond, aan de Reitemakersrijge te *Groningen*.

III. Eene nieuwsvertimmerde WOONKAMER, get. G 223*a*, staande op eigen grond, Oostzijde naast het vorige Perceel, beide toebehoorende aan A. JANSEN en Vrouw. — Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**

IV. Eene ruime, nette en nieuwsdoortimmerde BEHUIZING, met OPEN PLAATS en groot BLEEKVELD er achter, get. P 48, staande en gelegen aan het Schuitendiep, bij de Noorderkuipen, te *Groningen*, wordende door Mejufvrouw de Wedw. J. DE BOOI in eigendom bewoond.

V. De EIGENDOM van in naam ongeveer 15 B. LAND, onverscheiden gelegen in 23 B., 62 R., 90 E. BEHUISD LAND, gelegen te *Exta*, Gemeente *Scheemda*, wordende bij TJAPKO JANS EPPENS en Vrouw onder beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 179—00.

VI. De EIGENDOM van in naam ongeveer 6 B. LAND, onverscheiden in deszelfde LANDERIJEN gelegen, bij dezelfde Meijerlieden onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 70—00.

VII. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martini-Kerk te *Groningen*, geteekend no. 441.

Om te aanvaarden: de Perceelen I, II, III, IV en VII op den 1sten Mei 1856, en te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur. — De Perceelen V en VI te aanvaarden dadelijk na den finalen toeslag.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 5den Maart 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 25 Bunders GROENLAND, gelegen in den *Paddepoel*, toebehoorende aan den Heer S. ROODA; ongeveer 19 Bunders uitmuntend GROENLAND, gelegen in den *Paddepoel*, toebehoorende aan den Heer L. T. JORISSEN; ongeveer 14 B. best GROENLAND, gelegen in den *Paddepoel*, toebehoorende aan den Heer H. VAN DER LAAN; ongeveer 6 B. best GROENLAND, de *VLINTEVENNE* genoemd, gelegen aan den Adorperweg, toebehoorende aan den Heer J. D. VISSERING; alles in Perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden, als Topgras en Naweide; en het TOPGRAS van ongeveer 13 Bunders LAND, gelegen in de *Hammen*, onder *Adorp*, toebehoorende aan de Erven FRIMA; in Perceelen.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 14den Maart 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. BRUINS, buiten de Apoort te *Groningen*, publiek worden verhuurd, *voor één Saizoen*: Ongeveer 22 Bunders LAND, gelegen aan den *Hoornschendijk*, onder *Groningen*, toebehoorende aan

J. NAUTA; — ongeveer 11 Bunders LAND, mede aldaar gelegen, en ongeveer 5 Bunders LAND gelegen aan den Straatweg buiten de Apoort, toebehoorende aan de Wedw. J. B. BAZUIN; — ongeveer 19 Bunders LAND aan den *Hoornschendijk*, toebehoorende aan de Erven J. FOKKENS, *en voor den tijd van* 3 *jaren*: Ongeveer 13 Bunders kostelijk GROENLAND, gelegen buiten de Apoort, laatstelijk in huur gebruikt geweest bij H. T. ZIJLSTRA; — alles in onderscheidene Perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als Topgras en Naweide ieder afzonderlijk, en om te Bouwen.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op ZATURDAG den 15den Maart 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, *voor één Saizoen* publiek worden verhuurd:

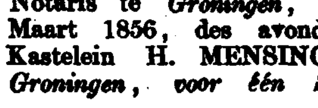

Ongeveer 46 Bunders uitmuntend LAND, gelegen in den *Paddepoel*, toebehoorende aan Mejufvrouw de Wed. F. GERMS, en zulks in Perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk; en voorts voor den tijd van **drie achtereenvolgende jaren**: Ongeveer 4 Bunders best **GROENLAND**, gelegen in den *Hoogen Paddepoel*, toebehoorende aan L. HOENDERKEN, alléén om te Weiden.

Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op MAANDAG den 3den Maart 1856, *wegens eene andere Verhuring*, des avonds *precies* te 7 uur, bij H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort alhier, publiek verhuren: De bij de Plaats van den Heer H. B. BOSSIEN, in *den Paddepoel*, gelegen **LANDERIJEN**, om te Hooijen en Weiden, Top- en Naweide afzonderlijk en te zamen.

Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 4den Maart 1856, des avonds precies te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt alhier, publiek, voor den tijd van één jaar verhuren: De bij de Buitenplaats *ZORGWIJK*, onder *Noorddijk* en *Groningen*, gelegen LANDERIJEN van den Heer Mr. O. B. DE REHDEN VAN SWINDEREN, te zamen ruim 50 Bunders, in perceelen, om te Hooijen of te Weiden; Top en Naweide ieder afzonderlijk.

*** Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 11den Maart 1856, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein H. T. DE BOER, te *Ooster-Hoogebrug*, onder *Noorddijk*, ten verzoeke van de Kinderen van wijlen GARBRAND J. VAN DIJKEN en Vrouw, publiek verhuren, om te Hooijen of te Weiden en te Bouwen:

Pl. m. 43½ Bunders best **GROENen BOUWLAND**, gelegen aan den Trekweg bij *Ooster-Hoogebrug*, onder *Noorddijk*, en te *Euvelgunne*, onder *Middelbert*.

DE VERHURING

der **LANDERIJEN** van de Erven wijlen den Heer C. BACKHAUS en van Mejufvr. de Wedw. en Erven wijlen den Heer V. D. HAAR, zal plaats hebben op **MAANDAG den 3den Maart**, en **NIET** op den 5den Maart 1856.

Mr. C. DE RANITZ, *Nots.*

*** Mr. **H. P. WICHERS**, Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van de Heeren K. R. GROENEWOLD, in de *Kalkwijk*, A. BONTHUIS nom. ux., en de Erven wijlen J. DE BOER, te *Nietap*, op WOENSDAG den 5den Maart 1856, des avonds te 6 uur, ten Huize van M. V. DE BOER, te *Leek*, publiek te veilen en verkoopen: 9 B., 34 R., 40 E. AFGEGRAVEN VEEN- of ONDERGRONDEN, gelegen ten Zuiden van de Jonkersvaart te *Zevenhuizen*.

*** Mr. **J. C. VAN SLOOTEN**, Notaris te *Veendam*, gedenkt, op DONDERDAG den 6den Maart, des avonds precies te 5 uur, ten Huize van den Logementhouder E. J. DUINTJER, te *Veendam*, ten verzoeke van de Erfgenamen van wijlen EPPE JANS TAKENS, TJARK JANS GIEZEN en STIJNTJE HARMS POT, publiek te veilen en verkoopen:

I. Eene aanzienlijke BEHUIZING, SCHUUR, TUIN en APPELHOF, met vier Kampen GROENLAND, groot ruim twee Bunders; alles staande en gelegen aan de Wegzijde van het Oosterdiep te *Veendam*.

II. Drie stukken GROEN- en BOUWLAND, groot ruim 2 Bund., 25 Roeden, gelegen tegenover het vorige Perceel.

III. Vier Kampen GROENLAND, in de zoogenoemde Wiede te *Veendam* gelegen, groot pl. min. 4 B., 50 Roeden.

IV. Eene Plaats BOUWLAND, groot om de 6 Bunders, gelegen Oostkant te *Borger-Compagnie*, onder de Gemeente *Wildervank*.

V. Den EIGENDOM van eene Behuisde Plaats LAND te *Veendam*, in gebruik bij ALBERT DERKS HUISMAN, des jaars voor eene vaste pacht van *f* 100—00.

VI. Den EIGENDOM van eene Blokplaats LAND, aan de *Ommelanderwijk* te *Veendam*, in gebruik bij de Erven R. R. DE JONGE, des jaars voor dito pacht groot *f* 30—00.

VII. Den EIGENDOM van dito Plaats LAND, aldaar, in gebruik bij KLAAS P. BAKKER, des jaars voor dito pacht groot *f* 24—50.

VIII. Den EIGENDOM van dito Plaats LAND, aldaar, in gebruik bij JAN JACOBS DE GROOT, voor eene dito pacht groot *f* 21—75.

IX. Den EIGENDOM van eenig LAND te *Veendam*, in gebruik bij O. H. VENEMA, voor eene jaarlijksche pacht van *f* 12—00.

X. Eene JAARLIJKSCHE HUUR op eene HUISPLAATS en TUIN te *Midwolda*, groot *f* 7—50, nog ten name van CHRISTIAAN EDELER; — dito van *f* 8—00, ten name van EISE PERDOK, en eene van *f* 6—00, op eene HUISPLAATS en TUIN te *Nieuwolda*, in gebruik of ten name van LUMKE STEENHUIZEN.

Voorts eenige kleine EIGENDOMMEN op HUISPLAATSEN en TUINEN; eene ZITPLAATS in de Kerk der Hervormde Gemeente te *Veendam*, en 2/30 AANDEEL in het SCHOONER-KOFSCHIP *THETIS*, gevoerd wordende door Kapt. JAN SIMONS BAKKER.

*** De Notaris **N. SICKLER**, te *Augustinusga*, zal, ten verzoeke van de Heeren Mrs. JAN VAN DER VEEN en R. IJ. WARMOLTS, te *Leeuwarden*, op ZATURDAG den 8sten Maart 1856, des namiddags te 4 uur, precies, in de Herberg bij DE BOER, te *Twijzel*, finaal verkoopen: Eene voor eenige jaren nieuwgebouwde

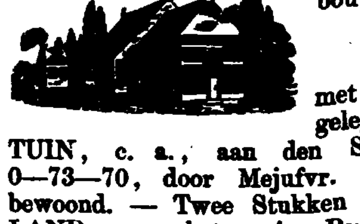

HEEREN HUIZING

met SCHUUR, ERF, smaakvol aangelegen TUIN, HOVING en MOESTUIN, c. a., aan den Straatweg te *Buitenpost*, groot 0—73—70, door Mejufvr. de Wed. H. R. BOS wordende bewoond. — Twee Stukken uitmuntend vruchtbaar WEIDELAND, aan het vorige Perceel, groot 3—44—40. — Drie Stukken vruchtbaar BOUWLAND, aan den Straatweg te *Twijzel*, groot 2—50—70. — Twee Stukken HOOILAND, aldaar, groot 1—97—60; en twee ZITPLAATSEN in de Kerk te *Buitenpost*, bij vorige Advertentie meer omschreven; waarop geboden is: Perceel I *f* 5157—00; II *f* 3000—00; III *f* 2805—00; IV *f* 726—00; V *f* 877—00; VI *f* 1257—00; VII *f* 525—00; VIII *f* 500—00; IX *f* 85—00 en Perceel X *f* 96—00.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, op MAANDAG den 10den Maart 1856, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein J. D. POLL, te *Leens*, publiek verkoopen:

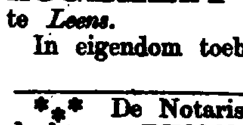

Eene aanzienlijke **BEHUIZING**, waarin onderscheidene VERTREKKEN, met groote SCHUUR en STALLING; benevens de VASTE BEKLEMMING van derzelver ERF en daarbij behoorenden GROND, jaarlijks tot huur doende *f* 6—00, zijnde een **LOGEMENT en HERBERG**, staande en gelegen te *Leens*.

In eigendom toebehoorende aan de Erven J. D. POLL.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

*** De Notaris **G. BAKKER**, te *Finsterwold*, gedenkt, op DINGSDAG den 18den Maart 1856, des namiddags te vijf uur, in het GEMEENTEHUIS te *Finsterwold*, ten verzoeke van de Erven van wijlen den Heer oud-Ontvanger JURJEN ROELOFS, gewoond hebbende en overleden te *Finsterwold*, publiek te verkoopen:

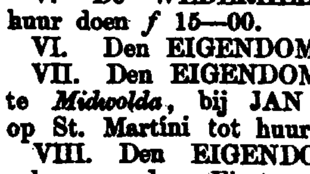

I. Een stuk GROENLAND, groot 1 Bunder, 23 R., gelegen ten Oosten de Kerk te *Finsterwold*, zullende tot huur doen *f* 25—00.

II. Den EIGENDOM van perceel I, à *f* 25—00.

III. De HELFT van een perceel GROENLAND, groot 1 B., 43 R., 30 Ell., dus groot voor de helft 71 R., 65 Ell., zullende tot huur doen *f* 15—00.

IV. Den EIGENDOM van perceel III, à *f* 15—00.

V. De WEDERHELFT van perceel III, zullende tot huur doen *f* 15—00.

VI. Den EIGENDOM van perceel V, à *f* 15—00.

VII. Den EIGENDOM van eene BEHUIZING en TUIN te *Midwolda*, bij JAN HUT en Vrouw in gebruik, doende op St. Martini tot huur *f* 8—00.

VIII. Den EIGENDOM van ruim acht Bunders LAND, gelegen onder *Finsterwold*, doende op St. Michiel jaarlijks tot huur *f* 31—00.

De Voorwaarden zullen in tijds ter lezing liggen ten Huize van Verkoop en van den Notaris

G. BAKKER.

De VERKOOPING der **BEHUIZING** van de Wedw. en Erven JACOB EGBERTS SMIT, te *Holwierde*, wordt **UITGESTELD.**

Mr. S. REIJNDERS.

Op Woensdag den 19den Maart

1856, 's morgens te 10 uur te beginnen, te *Zuidlaren*,

PUBLIEKE VERKOOP van:

I. Een HUIS, ERF en HOF, staande en gelegen te *Zuidlaren*, op eenen voordeeligen Stand, en tot velerlei Neringen geschikt, herkomstig van de Erven JAN SIKKENS.

II. Veertien Akkers BOUWLAND, van verschillende grootte, meest op de beste gedeelten van de Esch gelegen te *Zuidlaren*.

III. Een stuk HOOILAND, de *HORNBULT* genoemd, gelegen in de Markte van *Schipborg*, aan het Westerdiep, groot pl. m. 7 Bunders.

IV. Een stuk HOOILAND, het *DIEPSTUK* genoemd, gelegen onder *Haren*, aan het Drentsche diep, groot pl. m. 4 Matten.

V. Een stuk HOOILAND, de *RANKMATTEN* genoemd, gelegen onder de Gemeente *Hoogezand*, groot pl. m. 3 Bunders.

VI. Een AANDEEL of pl. m. 4 Matten in het HOOILAND *KLOOSTERLAND* genoemd, gelegen onder *Kropswolde*, Gemeente *Hoogezand*.

VII. Een stuk WEILAND, het *KOEBROEK* genoemd, gelegen onder *Zuidlaren*, groot ongeveer 3 Bunders.

VIII. Onderscheidene stukken HOOILAND onder *Zuidlaren*.

IX. Een stuk VEEN en GROENLAND in de Noord-Esch te *Zuidlaren*, het *RONDE STUK* genoemd.

X. VELDGRONDEN onder *Zuidlaren*, Waardeel in de nog ongescheidene Markte van *Zuidlaren*.

XI. Vier ARBEIDERSWONINGEN op Afbraak.

XII. Eene GEDISTINGUEERDE BANK in de Gereformeerde Kerk te *Zuidlaren*, bevattende tien Zitplaatsen.

Alles toebehoorende aan den Heer R. E. BUITER, te *Zuidlaren*, en Medeëigenaren.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene ROIJALE **BEHUIZING** en **TUIN** te *Stads-Kanaal*, Gemeente *Wildervank*, thans in huur gebruikt door den Heer A. OFFERS.

Van den Koopprijs kan de **helft**, naar 4½ pCt., blijven staan. Te bevragen bij den Eigenaar

E. J. HARDENBERG.

TE KOOP:

Uitmuntend drooge **KLEIGROND**, voor den geringen Prijs van 7½ Cent per TON.

Bij WINNEWEER, aan 't Damsterdiep, 28 Februarij 1856.

J. T. HOUTMAN.

MOLENSTEENEN

VAN HET

BOSCH *DE LA BARRE.*

Tentoonstelling te Parijs 1855. Medaille 1ste Klasse.

Om aan den wensch van verscheidene Heeren MOLENAARS te voldoen, hebben wij ons DEPÔT bij de Heeren **OBERMANN & VAN ETTEN**, te *Amsterdam*, met **MOLENSTEENEN** met **kerven**, links en regts loopende, voorzien.

LA FERTÉ sous *Jouarre*, Jan. 1856.

GAILLARD Fils ainé, PETIT, & A. HALBOU.

A. O. BOSGRA,

Boomkweeker te Bergum, maakt bekend, dat zijn Bediende, **K. P. SPANNINGA**, weder alle MARKTDAGEN is te **spreken** over **alle soorten van BOOMEN, HEESTERS en TUINZADEN**, bij den Koffijhuishouder J. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*; belooft eene accurate bediening.

Men vraagt tegen primo Mei eene VLUGGE **KEUKENMEID**, aan eene drukke Huishouding gewoon, goed kunnende KOOKEN en BRADEN, bij voorkeur iemand die niet in de Stad gediend heeft, tegen 50 Gulden 's jaars, benevens een goed verval. Zij moet bewijzen kunnen overleggen van eerlijkheid en zindelijkheid. Men vervoege zich met *franko* Brieven, onder letter W., bij den Boekhandelaar J. B. WOLTERS, te *Groningen*.

DRIE a VIER

ZADELMAKERSGEZELLEN,

VAST WERK verlangende, kunnen zich bij den ondergeteekende vervoegen; ook heeft dezelve een groot aantal **RIJTUIGEN te koop** en is de **ZADELMAKERIJ** ruim gesorteerd.

E. R. FOKKENS,

Zadelmaker en Rijtuigmagazijnhouder op den Nieuwen-weg, lett. P no. 444.

Eenige **SMIDS VUUR- en BANKWERKERS-KNECHTS** kunnen dadelijk WERK bekomen aan de **GRONINGER IJZER- en METAALGIETERIJ.**

GRONINGEN, 29 Februarij 1856.

G. J. BOSCH, Bestuurder.

WORDT GEVRAAGD:

Een **JONG MENSCH**, welke reeds in het Vak van **MANUFACTUREN** werkzaam geweest is. Adres: BUREAU DEZER COURANT.

Wordt gevraagd:

Een **DIENSTMEISJE** boven de 16 jaren, in eene **WERKPLAATS**. Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

Met het **SCHUURPOEDER** van de *Schumachersche* Wetsteen-Fabriek kan men op de gemakkelijkste wijze blinkend Koper, heldere Spiegels en glansrijk Zilver verkrijgen. Het neemt oogenblikkelijk al het beslag van het Metaal weg en is zoo fijn en zacht, dat het den luister in het minst niet beschadigt. Aangeslagen Lampglazen worden, daarmede gepoetst, in een oogenblik zoo helder als kristal. Zilveren Lepels, enz. worden het best met de vlakke hand daarmede gepoetst en zijn dan zoo blank als nieuw.

Wij zijn door eenige onzer Vrienden verzocht, den Militairen Stand opmerkzaam op dat voor hetzelve zeer nuttige artikel te maken, daar geen poetsgoed zoo geschikt is om Knoopen en Ornamenten, Sabelscheeden en andere Wapenstukken als nieuw te maken; zij hebben dit herhaaldelijk van Heeren Officieren en hunne Oppassers vernomen.

STOLLP'S **LIKDOORN-BALSEM** neemt Likdoorns en Eksteroogen in weinige dagen voor goed weg. Attesten van den Graaf en de Gravin VAN SONTHEIM, in *Stuttgart*, Oberfinanzrath HARTMAN te *Ludwigsburg*, ADOLF HAUSMANN te *Ludwigsburg*, Finanzrath HARLING te *Ludwigsburg* en anderen spreken er met veel lof van.

Het Fleschje kost 60 Cts. in onderstaande Depôts. *Amsterdam*, VERKOOPHUIS; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Assen*, H. P. A. VAN GORCUM; *Delfzijl*, A. W. C. KEIJZER; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE en FELDBRGGGE & Co.; *Stads-Kanaal*, H. KREKNIE; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.